

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Technische Bedrijfskunde
Deeltijd – pilot flexibilisering

hbo-bacheloropleiding
Business IT & Management
Deeltijd – pilot flexibilisering

Hogeschool Inholland

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Technische Bedrijfskunde
Deeltijd – pilot flexibilisering
CROHO nr. 34421

hbo-bacheloropleiding
Business IT & Management
Deeltijd – pilot flexibilisering
CROHO nr. 39118

Hogeschool Inholland

Hobéon Certificering

Datum

9 november 2021

Auditpanel

Mevrouw mr. F.D. Lanting MEd

De heer drs. R. Bosboom MSc

De heer ir. S.J. Dijkstra

Mevrouw V. Mulder

Secretaris

De heer R. van Krieken MSc.

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	22
6.	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE I	Scoretabel	24
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	26
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	28
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	29

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Inholland
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	N.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Technische Bedrijfskunde (TBK) Business IT & Management (BIM)
registratienummer croho	TBK: 34421 BIM: 39118
domein/sector croho	TBK: Techniek BIM: Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	N.v.t.
locaties	TBK: Alkmaar BIM: Diemen
variant	Deeltijd. <i>Deze opleiding valt in het experiment leeruitkomsten.</i>
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	10 juni 2021

2. SAMENVATTING

De flexibele deeltijdvariant van de hbo-bacheloropleiding Business IT & Management (hierna: BIM) leidt studenten op als expert in informatievoorzieningen. Studenten leren om informatievoorziening zo effectief en efficiënt mogelijk te laten draaien.

De flexibele deeltijdvariant van de hbo-bacheloropleiding Technische Bedrijfskunde (hierna: TBK) leidt studenten op als technisch bedrijfskundige. Studenten leren om vanuit een integraal perspectief om te gaan met complexe samenhangende processen in technische bedrijven.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Oordeel: voldoet

Het ontwerp van de beoogde leerresultaten voldoet volgens het panel aan de eisen die gesteld worden aan flexibele opleidingen. De eenheden van leeruitkomsten zijn van voldoende kwaliteit. De leeruitkomsten en de uitgangspunten leiden tot een ontwerp waarin studenten hun eigen leerroute kunnen vormgeven. De flexibiliteit van de opleidingen kan nog verder worden versterkt volgens het panel. De opleidingen hebben hiervoor een toereikende ontwikkelagenda en plan van aanpak, aldus het panel. De visie op internationalisering en onderzoek is passend voor het flexibele onderwijs. Het werkveld is door de vertegenwoordiging in de beroepenveldcommissie en door de interactie tussen student-opleiding-werkgever nauw betrokken bij het ontwerp en de uitvoering van de opleidingen.

Op basis van bovenstaande conclusies komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard. Het management heeft een duidelijke gedragen ontwikkelagenda om de flexibiliteit van de opleidingen verder te vergroten. Dit stemt het panel positief en het panel spreekt dan ook zijn vertrouwen uit in de verdere ontwikkeling van deze flexibele opleidingen.

Onderwerp 2. Programma

Oordeel: voldoet

De programma's zijn op wat oriëntatie, inhoud en instroom betreft goed uitgewerkt, aldus het panel. In de leeromgeving kunnen de opleidingen de flexibilisering nog verder versterken. Daarom beoordeelt het panel standaard 2 t/m 5 met een voldoet.

De vormgeving van de programma's bevordert flexibiliteit en maakt het voor studenten mogelijk een eigen leerroute te ontwerpen. Dit uit zich met name in vertragen of versnellen, aldus het panel. De leeractiviteiten van studenten passen in grote mate bij het flexibele concept en zijn gericht op het betrekken van de eigen werkplek c.q. beroepspraktijk. De *action learning* opdrachten vindt het panel een zeer goed element. Volgens het panel kennen de programma's voldoende uitdaging en diepgang voor de studenten. Alle beroeps- en onderzoeksvaardigheden komen aan bod. De pedagogisch en didactische uitgangspunten van de leeromgeving zijn goed uitgewerkt in het programma, zo concludeert het panel. Het panel ziet nog ruimte voor verbetering van het flexibele karakter in het ontwerp van het programma en het validatieproces. Waarbij de nadruk ligt op het ontwerp van de programma's en de leeromgeving. De opleidingen hebben dit zelf ook al scherp en zetten verbeteracties in. Het panel concludeert dat de intakeprocedure valide is en voldoet aan de vereisten. De onderwijsovereenkomst tussen student – opleiding – werkgever is op orde.

Onderwerp 3. Personeel

Oordeel: voldoet

Het panel is van oordeel dat er toegewijde en deskundige docententeams betrokken zijn bij de uitvoering van de programma's. De teams hebben alle inhoudelijke expertise in huis om het onderwijs te verzorgen. Op basis van de gesprekken concludeert het panel dat de teams steeds beter in staat zijn om het flexibele onderwijsconcept te realiseren, en dat ze tegelijk nog een verdere stap nodig hebben in het omarmen en uitvoeren van de flexibele onderwijsconcept. Dit adresseren de opleidingen op een toereikende manier in hun ontwikkelplan. Daarbij beveelt het panel aan om te kijken naar de organisatie van de teams in relatie tot het lesgeven in zowel de flexibele - als voltijd variant van de opleidingen. Het panel is positief over de bedrijfsbegeleiding. Het personeelsbeleid van Inholland is volgens het panel op orde.

Op basis van bovenstaande bevindingen concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan basiskwaliteit. Mede door het ontwikkelplan van de opleidingen heeft het panel er vertrouwen in dat de opleidingen verdere stappen zetten in het professionaliseren van docenten en daarmee het omarmen van het flexibele onderwijs. Er is voor het panel voldoende vertrouwen dat de huidige docententeams dit kunnen doen.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Oordeel: voldoet

Alle voorzieningen en de studiebegeleiding zijn volgens het panel op orde. Daarmee realiseren de opleidingen basiskwaliteit voor standaard 7 en 8. Het panel komt tot het oordeel 'voldoet'.

Het panel concludeert dat de huisvesting van de opleidingen op orde is. De opleidingslocaties van Inholland voorzien in alle faciliteiten. De opleidingen toetsen of de werkplek toereikend is en voorzien in een alternatief als dat niet zo is. Het panel concludeert dat de studenten toegang hebben tot alle benodigde informatie. De digitale leeromgeving kan nog verder worden versterkt in het ondersteunen van het flexibele studeren, aldus het panel.

De studiebegeleiding is volgens het panel een belangrijk element in deze flexibele opleiding. De begeleiding is toegesneden op de situatie van de student en persoonlijk van aard. Het panel vindt dat de studiebegeleiding passend is vormgegeven. Studenten zijn tevreden over de begeleiding. Een verdere ontwikkeling in het concept van de leercoach kan nog gemaakt worden. Het panel ziet nog ruimte om hiermee de begeleiding van het persoonlijke leerplan te versterken.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Oordeel: voldoet

De opleidingen beschikken over een werkend kwaliteitszorgsysteem, aldus het panel. Alle benodigde actoren zijn betrokken bij het monitoren en verbeteren van de opleidingen. Vanuit Hogeschool Inholland vindt er ook een centrale evaluatie plaats van de flexibele opleidingen. Het panel concludeert dat de opleidingen een werkend systeem hebben in het monitoren en bijsturen van de individuele leerroutes van de studenten. Studenten zijn daarover tevreden. Het panel beveelt de opleidingen aan om de volgende ontwikkelstappen van het flexibele onderwijsconcept strakker te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Op basis van deze situatie concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit voor standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

Oordeel: voldoet

De opleidingen hebben een passend systeem van toetsen en beoordelen neergezet. Het panel is positief over de uitgangspunten van het systeem. De ingezette toetsvormen zijn volgens het panel toereikend. De opleidingen zijn bezig om de volgende ontwikkelslag te maken met het flexibele karakter en het integraal toetsen, dit vindt het panel een positieve ontwikkeling. Het panel is onder de indruk van het beroepsgerichte karakter van de toetsen. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop ze getoetst worden. Het panel vindt de rol van (peer)feedback zeer positief. De examencommissies en toetscommissies zijn volgens het panel *in control*. Het panel vindt het een positieve ontwikkeling dat de opleidingen en examencommissies kijken naar het profiel en kwalificaties van de examinatoren. Deze ontwikkeling moedigt het panel aan. Een aandachtspunt is de kwaliteit van de beoordeling en de feedback. Het panel ziet dat de hierboven beschreven ontwikkelingen een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de kwaliteit van de beoordeling en de feedback.

Het systeem van toetsen en beoordelen zit volgens het panel degelijk in elkaar. Er worden mooie ontwikkelstappen gezet, aldus het panel. Het panel komt voor beide opleidingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 10.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Oordeel: voldoet

Studenten realiseren het beoogde eindniveau in de eenheid van leeruitkomst 'afstuderen'. Het panel is positief over het niveau dat studenten weten te realiseren. Voor BIM komt het panel tot de conclusie dat de studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Voor TBK komt het panel tot de conclusie dat de studenten in staat zijn het niveau te bereiken wat wordt gesteld in de verschillende eenheden van leeruitkomsten. Het panel heeft er op basis van dit beeld vertrouwen in dat de studenten TBK in staat zullen zijn het beoogde eindniveau te realiseren. De praktijkrelevantie van de studentproducten is hoog, aldus het panel. Alumni en het werkveld zijn tevreden over de kwaliteit van de opleidingen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel voor beide opleidingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11.

Algemene conclusie:

De flexibele hbo-bacheloropleidingen Technische Bedrijfskunde en Business IT & Management voldoen volgens het panel aan de basiskwaliteit. De flexibele opleidingen hebben de eerste jaren geëxperimenteerd en staan nu voor de volgende ontwikkelstap. Het panel heeft er alle vertrouwen in dat de opleidingen het flexibele karakter verder kunnen uitbouwen in de aankomende jaren.

Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot een positief advies over de kwaliteit van de beide hbo-bacheloropleidingen.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleidingen Technische Bedrijfskunde (hierna: TBK) en Business IT & Management (hierna: BIM) van Hogeschool Inholland. Deze opleidingen vallen binnen het experiment leeruitkomsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Deze opleidingsbeoordeling heeft niet plaatsgevonden in een zogenoemd 'cluster' van opleidingsbeoordelingen.

Het auditpanel dat bestaat uit onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting) gebruikte voor de beoordeling het protocol voor de beoordeling bestaande experimenten¹ én het beoordelingskader uit september 2018 van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)²

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel ten aanzien van de elf NVAO-kwaliteitsstandaarden. In het rapport staan deze geclusterd langs de zeven hoofdonderwerpen: 'beoogde leerresultaten', 'programma', 'personeel', 'voorzieningen', 'kwaliteitszorg', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'.

In het rapport worden eventuele verschillen tussen beide opleidingen nader geduid. Daar waar dit niet van toepassing is wordt er in gezamenlijkheid gesproken over *de opleidingen*.

Karakteristiek van de opleiding

De opleidingen TBK en BIM vallen binnen Hogeschool Inholland in het domein Techniek, Ontwerpen en Informatica. De opleidingen binnen dit domein zijn verspreid over meerdere locaties. TBK heeft Alkmaar als opleidingslocatie en BIM heeft Diemen als opleidingslocatie.

Hogeschool Inholland ambieert het om het bestaande deeltijdonderwijs te flexibiliseren en participeert in het experiment leeruitkomsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De flexibele deeltijdopleidingen TBK en BIM zijn een van de pilots binnen Hogeschool Inholland. De flexibele deeltijdvariant van de opleiding TBK is gestart in 2018 en heeft 56 studenten (peildatum 1 oktober 2020). De flexibele deeltijdopleiding BIM is een jaar eerder gestart in 2017 en heeft 52 studenten (peildatum 1 oktober 2020). Studenten kunnen bij deze flexibele deeltijdvarianten TBK en BIM meer regie nemen over hun eigen leerroute dan bij een reguliere deeltijd of voltijd variant.

Ambitie en ontwikkelingen sinds de start van de opleidingen

De opleidingen hebben de ambitie om zich vanuit een pilot te ontwikkelen naar 'het onderwijs van de toekomst'. Dit sluit aan bij de ambitie van Hogeschool Inholland om meer praktijkgerichte flexibele opleidingen aan te bieden. De opleidingen leveren een bijdrage aan het professionaliseren van de regionale arbeidsmarkt. Vanuit de strategische visie van Inholland werken de opleidingen aan de volgende speerpunten:

- Student centraal
- Werken vanuit maatschappelijke vraagstukken
- Ontwikkeling van organisatie en professionals

Voor het flexibel onderwijs betekent dat werken aan:

- Leeruitkomsten
- Leercoaching
- Valideren en leerwegaafhankelijke toetsen

---

¹ Protocol beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten, Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie d.d. april 2019.

² Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie d.d. september 2018.

Belangrijke noot ten aanzien van het procesverloop van de opleidingsbeoordelingen

Tijdens het locatiebezoek spraken het management en docenten over ontwikkelpunten om het flexibele karakter van de opleidingen verder uit te bouwen. Op advies van het panel heeft het management deze ontwikkelpunten geconcretiseerd in een zogenoemd ontwikkelplan. Na het locatiebezoek heeft het panel het ontwikkelplan ingezien. Op basis van het locatiebezoek en dit ontwikkelplan spreekt het panel zijn vertrouwen uit in de verdere ontwikkeling van het flexibele karakter van beide opleidingen en de implementatie van voorgenomen acties voor de volgende beoordelingscyclus. Volgens de cyclus vindt de beoordeling van deze flexibele opleidingen plaats in combinatie met de reguliere voltijd opleidingen in 2023-2024. Op meerdere plaatsen in dit rapport wordt verwezen naar dit ontwikkelplan.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Protocol experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De leerresultaten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de leerresultaten te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de leerresultaten (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016). Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode. Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Leerwegonafhankelijk: ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- Representatief voor de leerresultaten van de opleiding.
- Herkenbaar voor het werkveld.
- Specifiek en meetbaar: ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegonafhankelijke toetsing.
- Transparant: de relatie tussen leerresultaten, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.
- Samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere eenheden van leeruitkomsten.
- Duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Bevindingen

De flexibele deeltijdvariant van de hbo-bacheloropleiding Business IT & Management (hierna: BIM) leidt studenten op als expert in informatievoorzieningen. Studenten leren om informatievoorziening zo effectief en efficiënt mogelijk te laten draaien.

De flexibele deeltijdvariant van de hbo-bacheloropleiding Technische Bedrijfskunde (hierna: TBK) leidt studenten op als technische bedrijfskundige. Studenten leren om vanuit een integraal perspectief om te gaan met complexe samenhangende processen in technische bedrijven.

Beoogde leerresultaten

De opleidingen leggen de beoogde leerresultaten vast in de onderwijs- en examenregeling (OER). De beoogde leerresultaten zijn geformuleerd in eenheden van leeruitkomsten. Beide opleidingen gebruiken de nationale domeinspecifieke profielen als basis voor de eenheden van leeruitkomsten. Dit is aangevuld met wensen en behoeften van het werkveld. Het panel constateert dat beide opleidingen een eigen unieke profilering hebben. Dit is zichtbaar in de eenheden van leeruitkomsten en de vertaling daarvan.

In de eenheden van leeruitkomsten brengen de opleidingen een niveauduiding aan. Het niveau stijgt over verschillende eenheden van leeruitkomsten heen. De afsluiting en het eindniveau

zijn gekoppeld aan de eenheid van leeruitkomsten 'afstuderen'. TBK kiest ervoor om ook leeruitkomsten op te nemen gekoppeld aan 'werkplekleren'.

Het panel constateert dat de leeruitkomsten voldoen aan de kwaliteitsvereisten. Ze sluiten aan op het landelijke opleidingsprofiel. De visie op onderzoek en internationalisering sluit aan bij de kaders van Hogeschool Inholland. De opleidingen vertalen deze op een goede wijze naar het flexibele onderwijs. Wel heeft het panel een bedenking bij het leerwegaafhankelijke karakter van de leeruitkomsten. Dit komt met name terug in de volgordelijkheid van niveaus en de leeruitkomsten rondom 'werkplekleren' en 'afstuderen'. Hier liggen nog kansen voor verdere ontwikkeling en versterking voor de flexibiliteit. De opleiding adresseert dit punt ook in het ontwikkelplan. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de opleidingen de leeruitkomsten hebben afgestemd op de vraag vanuit het werkveld. Uit de documenten constateert het panel dat de leeruitkomsten samenhangen en zijn geformuleerd op het hbo-bachelorniveau.

Uitgangspunten flexibele opleiding

De opleidingen kennen een aantal uitgangspunten voor het flexibele karakter: Action learning, leercoaching, validatie van competenties en leerwegaafhankelijke toetsen. Het panel ziet dat deze uitgangspunten leiden tot flexibiliteit bij studenten, met name om een studieroute te versnellen of te vertragen. De werkplek van de student vormt integraal onderdeel van de leeromgeving. Dit vindt het panel positief.

Zowel het management, docenten als studenten geven aan dat de mate van flexibilisering verder versterkt kan worden. Nog niet alle stakeholders ervaren de mate van flexibilisering die gewenst is. De opleidingen gaven aan al concrete ontwikkelstappen te zetten en dat er nog een aantal op de planning staan. Dit vindt het panel een positief gegeven en daarom spreekt het panel zijn vertrouwen uit in deze ontwikkelplannen.

Relatie met het werkveld

Uit het informatiedossier en de gesprekken blijkt dat het werkveld nauw betrokken is bij de inrichting en uitvoering van de opleidingen. Beide opleidingen beschikken over een beroepenveldcommissie. De werkplekken van de student en de werkplekbezoeken van de opleidingen leveren waardevolle informatie en praktijkopdrachten op. Het panel ziet dat dit een krachtig element is.

Een groot gedeelte van de studenten is werkzaam op de arbeidsmarkt. Het panel ziet dat de afspraken tussen de opleidingen, de werkgever en de student worden besproken en worden vastgelegd. Uit de gesprekken blijkt dat de werkgevers tevreden zijn over de informatievoorziening vanuit de opleiding.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het ontwerp van de beoogde leerresultaten voldoet volgens het panel aan de eisen die gesteld worden aan flexibele opleidingen. De eenheden van leeruitkomsten zijn van voldoende kwaliteit. De leeruitkomsten en de uitgangspunten leiden tot een ontwerp waarin studenten hun eigen leerroute kunnen vormgeven. De flexibiliteit van de opleidingen kan nog verder worden versterkt volgens het panel. De opleidingen hebben hiervoor een toereikende ontwikkelagenda en plan van aanpak, aldus het panel. De visie op internationalisering en onderzoek is passend voor het flexibele onderwijs. Het werkveld is door de vertegenwoordiging in de beroepenveldcommissie en door de interactie tussen student-opleiding-werkgever nauw betrokken bij het ontwerp en de uitvoering van de opleidingen.

Op basis van bovenstaande conclusies komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard. Het management heeft een duidelijke gedragen ontwikkelagenda om de flexibiliteit van de opleidingen verder te vergroten. Dit stemt het panel positief en het panel spreekt dan ook zijn vertrouwen uit in de verdere ontwikkeling van deze flexibele opleidingen.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Protocol experiment leeruitkomsten: De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Protocol experiment leeruitkomsten: De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. De opleiding laat zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt. De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartiete overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

Bevindingen

Oriëntatie

De beoogde leerresultaten zijn op een adequate wijze vertaald in een programma dat het studenten mogelijk maakt om passende beroeps- en onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Het panel ziet dat de interactie met de beroepspraktijk vorm krijgt door het betrekken van de werkplek van studenten bij het onderwijs en zeer beroepsgerichte action learning opdrachten.

Het leerproces van de studenten die beschikken over een werkplek vindt ook grotendeels daar plaats. Studenten die geen werkplek hebben komen met de beroepspraktijk in aanraking door te werken aan actuele en realistische action learning opdrachten. Het panel ziet dat bij TBK studenten opdrachten krijgen die stimuleren om ook op de werkplek van de andere student te kijken. Dit vindt het panel een sprekend voorbeeld.

Door de interactie met de beroepspraktijk kunnen nieuwe ontwikkelingen en innovaties ook terugstromen naar het programma. De opleidingen gebruiken deze informatie om het programma up-to-date te houden.

In de documenten staat beschreven op welke wijze onderzoek en beroepsvaardigheden terugkomen in het programma. Het panel constateert dat onderzoek integraal onderdeel is van de leeruitkomsten en de action learning opdrachten. Studenten kunnen hierdoor hun onderzoekend vermogen ontwikkelen en koppelen aan relevante praktijkopdrachten.

Inhoud

De opleidingen hebben de leeruitkomsten vertaald in een inhoudelijk toereikend programma. Het programma dekt alle benodigde kennis en vaardigheden. Het panel constateert dat de inhoud van de programma's voldoen aan het bachelorniveau; zij hebben voldoende diepgang en samenhang. De combinatie van de kennis en vaardigheden en ook het toepassen daarvan kunnen studenten de beoogde leeruitkomsten realiseren. De opleidingen onderzoeken op welke wijze de kenniselementen meer integraal kunnen worden verwerkt in onderdelen van de programma's. Dit blijkt uit de gesprekken. Het panel moedigt deze ontwikkeling aan.

Leeromgeving

Het panel ziet een goed ontworpen constructivistische leeromgeving die aansluit bij de flexibele opleiding en de behoeftes van de student. Leren vindt plaats in een mix van de (beroeps)praktijk, de hogeschool en online. Concrete voorbeelden hiervan zijn het samenwerkend leren of de action learning opdrachten. Uit de documenten en gesprekken blijkt dat studenten zelf de regie nemen over hun leerproces. Ze voelen zich eigenaar. Dit vindt het panel positief. Studenten kunnen zelf hun leerroute samenstellen. Het valt het panel op dat het merendeel van de studenten kiest voor een 'koninklijke route'. Dit blijkt vooral uit de gesprekken met studenten. Uit de diverse gesprekken constateert het panel dat dit met name komt door ontwerp, complexiteit en doorlooptijd van processen die het onderwijs flexibeler moeten maken. Voorbeelden hiervan zijn de aanwezigheidsplicht bij een college of het aanvragen van toetsmomenten en -kansen. Het panel beveelt de opleidingen aan om hier nog nader onderzoek naar te doen en te kijken op welke wijze de leeromgeving nog meer flexibeler kan worden gemaakt. Dit adresseren de opleidingen op een toereikende wijze in hun ontwikkelplan. Positief valt op dat studenten aangeven in hun eigen tempo te kunnen studeren. Dit geldt voor versnellen en vertragen.

Alles lesactiviteiten van de studenten vallen samen op een specifieke dag in de week. Studenten ervaren dit als prettig. Wat uit de gesprekken opvalt is dat het samen leren en het over en weer feedback geven zeer gewaardeerd wordt door studenten. Dit ziet het panel als positief punt.

Instroom

Beide opleidingen hebben een brede doelgroep. De doelgroepen strekken zich uit van doorstromers vanuit het mbo-niveau 4 tot aan de professionals die al jaren actief zijn op de arbeidsmarkt. Het panel constateert dat de opleidingen de wettelijke instroomeisen volgen.

De opleidingen beschikken elk over een eigen intakeprocedure voor aspirant studenten. Studenten (en eventueel werkgevers) worden voorgelicht over het flexibele karakter van de opleiding. Vervolgens wordt de context van de student in kaart gebracht. TBK doet dit met een werkplekscan. Deze scan vindt het panel zeer toereikend. BIM spreekt de ambitie uit om met

dezelfde werkplekscaan te gaan werken. Als een student niet over een geschikte werkplek beschikt voorzien de opleidingen in een alternatief voor deze studenten.

Studenten hebben de mogelijkheid om eerder verworven kennis en vaardigheden te laten valideren. Het panel ziet dat de validatie gebeurt aan de hand van dezelfde criteria als die gehanteerd worden bij de reguliere toetsen; dit vindt het panel een goed uitgangspunt. Uit de gesprekken blijkt dat een relatief weinig studenten van validatie gebruik maken. Studenten noemen als reden dat het tijdrovend is. Het panel adviseert de opleidingen om te kijken naar het ontwerp van de validatieprocedure en om deze aantrekkelijker te maken voor studenten. De opleidingen adresseren dit punt in hun ontwikkelplan. Het panel vindt dit toereikend.

De leercoach begeleidt studenten gedurende de intake. Aan het einde van de intake stelt de student samen met de leercoach het persoonlijke leerplan op. Dit leerplan vormt het uitgangspunt voor de studieroute van de student. Het panel constateert dat de afspraken tussen student en de opleiding (eventueel ook de werkgever) helder zijn vastgelegd.

Oordeel

De programma's zijn op wat oriëntatie, inhoud en instroom betreft goed uitgewerkt, aldus het panel. In de leeromgeving kunnen de opleidingen de flexibilisering nog verder versterken. Daarom beoordeelt het panel standaard 2 t/m 5 met een voldoet.

De vormgeving van de programma's bevordert flexibiliteit en maken het voor studenten mogelijk een eigen leerroute te ontwerpen. Dit uit zich met name in vertragen of versnellen, aldus het panel. De leeractiviteiten van studenten passen in grote mate bij het flexibele concept en zijn gericht op het betrekken van de eigen werkplek c.q. beroepspraktijk. De *action learning* opdrachten vindt het panel een zeer goed element. Volgens het panel kennen de programma's voldoende uitdaging en diepgang voor de studenten. Alle beroeps- en onderzoeksvaardigheden komen aan bod. De pedagogisch en didactische uitgangspunten van de leeromgeving zijn goed uitgewerkt in het programma, zo concludeert het panel. Het panel ziet nog ruimte voor verbetering van het flexibele karakter in het ontwerp van het programma en het validatieproces. Waarbij de nadruk ligt op het ontwerp van de programma's en de leeromgeving. De opleidingen hebben dit zelf ook al scherp en zetten verbeteracties in. Het panel concludeert dat de intakeprocedure valide is en voldoet aan de vereisten. De onderwijsovereenkomst tussen student – opleiding – werkgever is op orde.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Protocol experiment leeruitkomsten: Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten. De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen.

Bevindingen

Beide docententeams bestaan uit een afdoende aantal docenten en een teamleider. Op basis van de gesprekken constateert het panel dat bij beide teams het merendeel van de docenten ook docent is in de voltijdvariant van de opleiding. Het panel ziet dat beide docententeams een eigen dynamiek hebben. De docenten van TBK vormen een echt hecht team, aldus het panel. De betrokkenheid van de docententeams is volgens het panel groot. De docenten beschikken over voldoende kwalificaties om het onderwijs te kunnen verzorgen. Voorbeelden hiervan zijn een mastergraad of het beschikken over een basiskwalificatie examinering. Het panel ziet dat er ook lijnen zijn met de beroepspraktijk en lectoraten.

Het panel constateert dat nog niet alle docenten in dezelfde mate het flexibele concept van de opleiding omarmen. Dit baseert het panel onder andere op een wisselend taalveld bij docenten en de mate waarin docenten praten over het concept. Het panel beveelt de opleidingen aan om beide docententeams verder te professionaliseren in het flexibel onderwijs. Bijvoorbeeld op het gebied van de transitie naar leercoach of leerwegaafhankelijk toetsen. De docenten herkennen deze punten ook. De opleidingen omarmen de constateringen van het panel en geven in hun ontwikkelplan aan dat er al acties worden ondernomen.

Daarnaast vraagt het panel zich af of de huidige organisatie van de teams – lesgeven in de flexibele en voltijdvariant – bijdraagt aan de ontwikkeling van de flexibele opleidingen. Het panel beveelt de opleidingen aan dit te onderzoeken en eventueel verbeteracties op te zetten.

Uit de gesprekken met het werkveld blijkt dat de bedrijfsbegeleider voldoende in staat is om de studenten te begeleiden op de werkplek. Dit vindt het panel een positief gegeven.

Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel is van oordeel dat er toegewijde en deskundige docententeams betrokken zijn bij de uitvoering van de programma's. De teams hebben alle inhoudelijke expertise in huis om het onderwijs te verzorgen. Op basis van de gesprekken concludeert het panel dat de teams nog een verdere stap nodig hebben in het omarmen en uitvoeren van de flexibele onderwijsconcept. Dit adresseren de opleidingen op een toereikende manier in hun ontwikkelplan. Daarbij beveelt het panel aan om te kijken naar de organisatie van de teams in relatie tot het lesgeven in zowel de flexibele - als voltijd variant van de opleidingen. Het panel is positief over de bedrijfsbegeleiding. Het personeelsbeleid van Inholland is volgens het panel op orde.

Op basis van bovenstaande bevindingen concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan basiskwaliteit. Mede door het ontwikkelplan van de opleidingen heeft het panel vertrouwen dat de opleidingen verdere stappen kunnen zetten in het professionaliseren van docenten en daarmee het omarmen van het flexibele onderwijs. Er is voor het panel voldoende vertrouwen dat de huidige docententeams dit kunnen doen.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Protocol experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Huisvesting

De fysieke voorzieningen zijn volgens het panel toereikend om het programma tot uitvoering te brengen. De faciliteiten binnen de locaties van Hogeschool Inholland zijn op orde. Uit de opzet van het programma's blijkt dat de werkplek van de student ook onderdeel is van de voorzieningen. Het panel ziet dat de opleidingen nagaan of de werkplek van de studenten toereikend is om de opdrachten uit te voeren. Indien dat niet het geval is voorzien de opleidingen in een alternatief. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de fysieke voorzieningen.

Studiebegeleiding

Het panel ziet dat studiebegeleiding een belangrijke plek inneemt in het flexibele onderwijsconcept. Voor zowel TBK als BIM is er een leercoach die de begeleiding verzorgt. Bij TBK krijgen de studenten een vaste leercoach die gedurende de studie bij de student blijft aangesloten. De docenten verzorgen de inhoudelijke begeleiding tijdens het onderwijs. Bij BIM heeft de student elk semester een andere leercoach. De leercoach is hier gekoppeld aan de inhoud van het betreffende semester. De leercoaches onderling zorgen voor een overdracht, zo constateert het panel.

Uit de gesprekken blijkt dat de begeleiding over het algemeen op orde is. Studenten zijn tevreden over de begeleiding. Het panel ziet dat het concept 'leercoach' staat maar nog een verdere verdieping en uitwerking kan gebruiken. Dit zit met name in de coaching en begeleiding van de student op de persoonlijke leerplannen.

Informatievoorziening

De informatievoorziening en de digitale leeromgeving zijn in principe op orde. Studenten geven aan dat alle benodigde informatie voorhanden is. De centrale documenten die het panel bekeek zijn ook van voldoende kwaliteit. De opleidingen gebruiken Moodle als online leeromgeving. Zowel de opleidingen als studenten spreken de wens uit de digitale leeromgeving verder toe te snijden op het flexibele studeren. Een voorbeeld hiervan is de mogelijkheid om colleges en/of bijeenkomsten op te nemen of het inzetten van digitale didactiek. Het panel onderschrijft dit en geeft dit als aanbeveling mee.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Alle voorzieningen en de studiebegeleiding zijn volgens het panel op orde. Daarmee realiseert de opleiding basiskwaliteit voor standaard 7 en 8. Het panel komt tot het oordeel 'voldoet'.

Het panel concludeert dat de huisvesting van de opleiding op orde is. De opleidingslocaties van Inholland voorzien in alle faciliteiten. De opleidingen toetsen of de werkplek toereikend is en voorzien in een alternatief als dat niet zo is. Het panel concludeert dat de studenten toegang hebben tot alle benodigde informatie. De digitale leeromgeving kan nog verder worden versterkt in het ondersteunen van het flexibele studeren, aldus het panel.

De studiebegeleiding is volgens het panel een belangrijk element in deze flexibele opleiding. De begeleiding is toegesneden op de situatie van de student en persoonlijk van aard. Het panel vindt dat de studiebegeleiding passend is vormgegeven. Studenten zijn tevreden over de begeleiding. Een verdere ontwikkeling in het concept van de leercoach kan nog gemaakt worden. Het panel ziet nog ruimte om hiermee de begeleiding van het persoonlijke leerplan te versterken.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Protocol experiment leeruitkomsten: De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Bevindingen

De opleidingen leggen het kwaliteitszorgsysteem vast in het handboek kwaliteitszorg. Het handboek is in lijn met het algemene beleid van Hogeschool Inholland. De opleidingen ondernemen de volgende acties om de opleiding stelselmatig te monitoren en te verbeteren:

- Na elke periode vinden er vinden evaluaties met alle studenten. De evaluaties worden besproken en verbeteracties worden uitgezet.
- Hogeschool Inholland kent een centraal evaluatiesysteem voor alle flexibele opleidingen.
- Binnen de teams zijn er wekelijks afstemmings-, evaluatie- en kalibratiemomenten waarbij het onderwijs continu wordt gemonitord.
- Verschillende commissies zijn nauw betrokken bij het kwaliteitszorgsysteem: examencommissie, toetscommissie, beroepenveldcommissie, opleidingscommissie en de curriculumcommissie.

Uit de gesprekken met leden van de opleidingscommissie constateert het panel dat er voor beide opleidingen een actieve opleidingscommissie is. Dat waardeert het panel zeer, zeker gelet op de betrokkenheid van studenten. Het panel ziet ook dat de evaluaties input vormen voor het verbeteren van het onderwijs. Tijdens de gesprekken sprak het panel over het verder ontwikkelen en verbeteren van het flexibel onderwijs. De opleidingen maken ten tijde van deze opleidingsbeoordeling een volgende verbeterstap. Het panel constateert dat er nog een aantal stappen te nemen zijn en beveelt aan om deze stappen strakker te monitoren en bij te sturen.

Het monitoren en het bijsturen van de individuele leerroute van studenten is onderdeel van de studiebegeleiding. Uit de gesprekken met docenten en studenten blijkt dat dit gebeurt in overleg tussen de leercoach en de student. Studenten geven aan dat ze het continu bijstellen van hun leerplan als prettig ervaren. Hierdoor kunnen ze de situatie bij hun werkgever leidend laten zijn voor de leeractiviteiten in een bepaalde periode.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleidingen beschikken over een werkend kwaliteitszorgsysteem, aldus het panel. Alle benodigde actoren zijn betrokken bij het monitoren en verbeteren van de opleiding. Vanuit Hogeschool Inholland vindt er ook een centrale evaluatie plaats van de flexibele opleidingen. Het panel concludeert dat de opleidingen een werkend systeem hebben in het monitoren en bijsturen van de individuele leerroutes van de studenten. Studenten zijn daarover tevreden.

Het panel beveelt de opleidingen aan om de volgende ontwikkelstappen van het flexibele onderwijsconcept strakker te monitoren en bij te sturen.

Op basis van deze situatie concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit voor standaard 9.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Protocol experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Bevindingen

De opleidingen hebben een geëxpliciteerde visie op het systeem van toetsen. Het panel vindt dat deze visie past binnen het flexibel opleiden van studenten. Het systeem van toetsen kenmerkt zich door formatieve evaluatie en summatieve beoordelingen. De opleidingen kiezen ervoor om in (de vorm van) de toetsen te focussen op praktijkgerichtheid, integraliteit en het waarborgen van de kwaliteit. Het panel ziet dat de toetsvormen met name assessments en beroepsopdrachten zijn. Op deze wijze kunnen ze de kwaliteit van de toetsen beter borgen. Dit vindt het panel *an sich* een goed uitgangspunt. Mede doordat de toetsvormen (voornamelijk opdrachten) passen bij het flexibele karakter. De opleidingen exploreren momenteel hoe de toetsen nog beter te kunnen laten aansluiten op het flexibel studeren.

TBK gebruikt voor het toetsen en het beoordelen van de eenheden van leeruitkomsten vooraf opgestelde beoordelingscriteria. Het panel ziet dat dit consequent en eenduidig wordt toegepast voor alle leeruitkomsten. BIM vertaalt de eenheden van leeruitkomsten naar beoordelingscriteria per toets. Beide uitgangspunten zijn volgens het panel toereikend. Uit de gesprekken constateert het panel dat BIM bezig is met een ontwikkelstap naar meer integraal toetsen. Onder andere door het integreren van losse kennistoetsen in de opdrachten. Dit vindt het panel een mooie ontwikkeling en moedigt deze aan.

Studenten zijn over het algemeen tevreden over de toetsen. Ze geven aan dat in de toetsen de praktijk en de theorie bij elkaar komen. Studenten zijn ook tevreden met de rol en de positie van (peer)feedback in het toetsen en beoordelen. Als verbeterpunt geven studenten aan dat de kwaliteit van de beoordelingen en de feedback wisselt. Het panel bekeek een steekproef van toetsen en beoordelingen en noteert ditzelfde aandachtspunt. Hiernaast ziet het panel dat de beroepsgerichtheid van de toetsen en de waarde voor de beroepspraktijk een zeer positief punt is.

Het panel ziet dat de opleidingen investeren in de kwaliteit van de examinatoren. Uit de gesprekken blijkt dat de opleidingen samen met de examencommissies nadenken over het profiel en de kwalificatie van de examinator. Dit vindt het panel een mooie en passende ontwikkeling.

Beide opleidingen hebben een eigen examencommissie en toetscommissie. Uit de documenten en de gesprekken constateert het panel dat de examencommissies in control zijn. De samenwerking tussen de examen- en toetscommissies stimuleert de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen. De commissies voeren verschillende activiteiten uit om proactief en

reactief de kwaliteit van de toetsen en beoordelen te borgen. Het panel heeft vertrouwen in het functioneren van de commissies.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleidingen hebben een passend systeem van toetsen en beoordelen neergezet. Het panel is positief over de uitgangspunten van het systeem. De ingezette toetsvormen zijn volgens het panel toereikend. De opleidingen zijn bezig om de volgende ontwikkelslag te maken met het flexibele karakter en het integraal toetsen, dit vindt het panel een positieve ontwikkeling. Het panel is onder de indruk van het beroepsgerichte karakter van de toetsen. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop ze getoetst worden. Het panel vindt de rol van (peer)feedback zeer positief. De examencommissies en toetscommissies zijn volgens het panel in control. Het panel vindt het een positieve ontwikkeling dat de opleidingen en examencommissies kijken naar het profiel en kwalificaties van de examinatoren. Deze ontwikkeling moedigt het panel aan. Een aandachtspunt is de kwaliteit van de beoordeling en de feedback. Het panel ziet dat de hierboven beschreven ontwikkelingen een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de kwaliteit van de beoordeling en de feedback.

Het systeem van toetsen en beoordelen zit volgens het panel degelijk in elkaar. Er worden mooie ontwikkelstap gezet, aldus het panel. Het panel komt voor beide opleidingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 10.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Protocol experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten. Bij de beoordeling van eindwerken hanteert het panel de voorschriften uit het kader bestaande opleidingen. Het panel maakt een adequate en representatieve selectie van de eindwerken die het wil zien. Indien er nog geen eindwerken beschikbaar zijn, bekijkt het panel tussenwerken. In geval van een gelijktijdige beoordeling van meerdere verwante opleidingen van een instelling, kunnen instelling en panel een afwijkende afspraak maken over het aantal te beoordelen eindwerken. Uitgangspunt is dan dat het panel werken bekijkt van ten minste vier studenten per opleiding.

Bevindingen

Uit de documenten en de gesprekken blijkt dat elke eenheid van leeruitkomsten afzonderlijk wordt getoetst. Het panel constateert dat de opleidingen in de eenheid van leeruitkomsten 'afstuderen' bepalen of de student in staat is het bachelorniveau te bereiken.

Op het moment van deze opleidingsbeoordeling zijn er voor BIM al afgestudeerden en voor TBK nog geen afgestudeerden. Het panel bekeek een steekproef van vier studentdossier per opleiding. Elk studentdossier bestaat uit de toetsen en beoordelingen van verschillende eenheden van leeruitkomsten.

Het panel komt tot de conclusie dat de studentdossiers het niveau van de opleiding, en de afzonderlijke eenheden van leeruitkomsten, weerspiegelen. Voor BIM betreft dit het eindniveau van de student. Voor TBK is dit het niveau wat wordt bereikt in de eenheden van leeruitkomsten. Het panel heeft er op basis van dit beeld vertrouwen in dat de studenten TBK in staat zullen zijn het beoogde eindniveau te realiseren.

Uit de door het panel bekeken studentdossiers valt positief op dat de praktijkrelevantie duidelijk aanwezig is. Over het algemeen zijn de beoordelingen navolgbaar, maar kunnen deze volgens het panel nog verder worden verrijkt.

Alumni en het werkveld zijn tevreden over de kwaliteit van de opleidingen. Uit de gesprekken blijkt dat alumni naar tevredenheid functioneren in de beroepspraktijk. De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak vertelden dat de opleiding bijdraagt aan het verhogen van het opleidingsniveau van hun medewerkers.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Studenten realiseren het beoogde eindniveau in de eenheid van leeruitkomst 'afstuderen'. Het panel is positief over het niveau dat studenten weten te realiseren. Voor BIM komt het panel tot de conclusie dat de studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Voor TBK komt het panel tot de conclusie dat de studenten in staat zijn het niveau te bereiken wat wordt gesteld in de verschillende eenheden van leeruitkomsten. Het panel heeft er op basis van dit beeld vertrouwen in dat de studenten TBK in staat zullen zijn het beoogde eindniveau te realiseren.

De praktijkrelevantie van de studentproducten is hoog, aldus het panel. Alumni en het werkveld zijn tevreden over de kwaliteit van de opleidingen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel voor beide opleidingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De flexibele hbo-bacheloropleidingen Technische Bedrijfskunde en Business IT & Management voldoen volgens het panel aan de basiskwaliteit. De flexibele opleidingen hebben de eerste jaren geëxperimenteerd en staan nu voor de volgende ontwikkelstap. Het panel heeft er alle vertrouwen in dat de opleidingen het flexibele karakter verder kunnen uitbouwen in de aankomende jaren.

Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot een positief advies over de kwaliteit van de beide hbo-bacheloropleidingen.

6. AANBEVELINGEN

De aanbevelingen vanuit het panel zijn:

Implementatie ontwikkelplan

In het ontwikkelplan staan de belangrijkste ontwikkelpunten voor deze opleidingen. Het panel beveelt aan om de implementatie van het ontwikkelplan strak te monitoren en bij te sturen waar nodig. Daarnaast ziet het panel dat er binnen de teams nog stappen nodig zijn om docenten het flexibele concept te laten omarmen. De aanbeveling is om de docenten verder te professionaliseren in het flexibele concept én om te kijken naar de organisatie van de teams. Laatste genoemde in relatie tot onder andere de reguliere voltijdopleiding.

Digitale leeromgeving

De opleidingen gebruiken Moodle als online leeromgeving. Zowel de docenten als studenten spreken de wens uit de digitale leeromgeving verder toe te snijden op het flexibele studeren. Het panel geeft dit als aanbeveling mee. Met name om te kijken welke mogelijkheden er zijn om bij te dragen aan het tot uitvoering brengen van het flexibel onderwijsconcept.

Ontwikkeling leercoach

Uit de gesprekken blijkt dat de begeleiding over het algemeen op orde is. Studenten zijn tevreden over de begeleiding. Het panel ziet dat het concept 'leercoach' staat maar nog een verdere verdieping en uitwerking kan gebruiken. Dit zit met name in de coaching en begeleiding van de student op de persoonlijke leerplannen. Het panel beveelt aan om het concept 'leercoach' verder te ontwikkelen.

Validatieproces

Het panel constateert dat het validatieproces nog in mindere mate wordt gebruikt door studenten. Dit zit met name in het ontwerp en de tijd die het studenten kost om het proces te doorlopen. Het panel adviseert de opleidingen om te kijken naar het ontwerp van de validatieprocedure en om deze aantrekkelijker te maken voor studenten.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland bacheloropleiding Technische Bedrijfskunde deeltijd – pilot flexibilisering	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Voldoet

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland bacheloropleiding Business IT & Management deeltijd – pilot flexibilisering	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Voldoet

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. de hbo-bacheloropleiding TBK en BIM – Hogeschool Inholland

Varianten: Deeltijd Flexibel
Locatie: Hogeschool Inholland locatie Diemen
Datum locatiebezoek: 10 juni 2021

Tijd	Gesprekspartners
8:30	Inloop & ontvangst auditpanel
8:30 – 9:00	Intern paneloverleg en bestuderen documentatie
9:00 – 9:20	Presentatie door de opleidingen
9:20 – 9:30	Pauze
9:30 – 10:15	Sessie 1: Gesprek docenten TBK
10:15– 10:30	Pauze
10.30 – 11:15	Sessie 2: Gesprek docenten BIM
11:15 – 11:30	Pauze
11.30 – 12:15	Sessie 3: Gesprek borging (examencommissie, toetscommissie en opleidingscommissie)
12.15 – 13.00	Lunch, pauze en intern paneloverleg
13.00 – 13:45	Sessie 4: Parallelgesprek werkveld BIM en TBK afzonderlijk (online)
13.45 – 14.00	Pauze
14:00 – 14:45	Sessie 5: Parallelgesprek studenten BIM en TBK afzonderlijk (online)
14:45 – 15:15	Pauze
15:15 – 16:00	Sessie 6: Gesprek management
16:00 – 16:45	Intern paneloverleg
16:45 – 17:00	Terugkoppeling

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende deeltijd opleidingen is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2018 en het protocol voor de beoordeling bestaande experimenten. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleidingen verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de flexibele deeltijdvarianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Er was geen sprake van een clustervisitatie.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleidingen die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleidingen de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht hebben gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleidingen voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien alle standaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal op vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleidingen TBK en BIM
- Ontwikkelplan TBK en BIM
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Competentiematrix.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
  - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel .
  - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (CGI) (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissies en verslagen opleidingscommissie.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van acht studenten (van elke opleiding vier) de studentdossier bekeken. Elk studentdossier bestond uit de toetsen en beoordeling van een aantal eenheden van leeruitkomsten. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 14 januari 2020 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de bacheloropleidingen Technische Bedrijfskunde en Business IT & Management van Hogeschool Inholland, onder het nummer 010164.

Naam visitatiegroep:	n.v.t.
----------------------	--------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
mr. F.D. Lanting MEd	Mevrouw Lanting is senior adviseur kwaliteitszorg Fontys Hogeschool ICT.
drs. R. Bosboom MSc.	De heer Bosboom is onderwijsontwikkelaar en docent bedrijfseconomische vakken bij Fontys Hogescholen.
ir. S.J. Dijkstra	De heer Dijkstra is manager School of Engineering & Design bij Hogeschool Windesheim.
V. Mulder AD	Mevrouw Mulder is student Technische Bedrijfskunde Windesheim.
R. van Krieken MSc	De heer Van Krieken is onderwijskundige en werkzaam als leidinggevende en senior adviseur bij Hobéon. Hij is NVAO-getraind secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl